

**NEUVOSTON DIREKTIIVI 95/18/EY,
annettu 19 päivänä kesäkuuta 1995,
rautatieyritysten toimiluvista**

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 75 artiklan,

ottaa huomioon komission ehdotuksen ⁽¹⁾,

ottaa huomioon talous- ja sosiaalikomitean lausunnon ⁽²⁾,

toimii perustamissopimuksen 189 c artiklassa määrätyn menettelyn mukaisesti ⁽³⁾,

sekä katsoo, että

yhteismarkkinat käsittävät alueen, jolla ei ole sisäisiä rajoja ja jolla tavaroiden, henkilöiden, palvelujen ja pääomien vapaa liikkuvuus taataan,

palvelujen tarjoamisen vapauden periaatetta on sovellettava rautatiesektorilla ottaen huomioon tämän sektorin erityispiirteet,

yhteisön rautateiden kehittämisestä säädetään rautatieyritysten ja rautatieyritysten kansainvälisten ryhmittymien tietyistä oikeuksista päästä kansainvälisille rautatiekulkutusmarkkinoille 29 päivänä heinäkuuta 1991 annetussa neuvoston direktiivissä 91/440/ETY ⁽⁴⁾,

sen takaamiseksi, että oikeuksia käyttää rautateiden infrastruktuuria sovelletaan yhtenäisesti ja tasapuolisesti koko yhteisön alueella, olisi otettava käyttöön direktiivin 91/440/ETY 10 artiklassa tarkoitettuja palveluja tarjoavia rautatieyrityksiä koskeva toimilupa,

direktiivin 91/440/ETY soveltamisala olisi säilytettävä ennallaan, mukaan lukien siihen sisältyvät poikkeukset alueellisen liikenteen sekä kaupunki- ja esikaupunkiliikenteen osalta ja täsmentämällä samalla, että direktiivin soveltamisalaan ei liioin kuulu sukkulaliikenne Kanaalitunnelin läpi,

tästä näkökulmasta olisi jäsenvaltion myöntämä toimilupa tunnustettava päteväksi koko yhteisössä,

muussa yhteisön lainsäädännössä säädetään oikeudesta rautateiden infrastruktuurin käyttöön tai oikeudesta kautakuljetukseen,

toissijaisuusperiaate huomioon ottaen ja tarpeellisen yhdenmukaisuuden ja avoimuuden varmistamiseksi yhteisön olisi määriteltävä toimilupajärjestelmän pääperiaatteet ja jäsenvaltioiden vastuulle jäisi toimilupien myöntäminen ja hallinto,

luotettavien ja riittävien palvelujen takaamiseksi on välttämätöntä varmistaa, että rautatieyritykset aina täyttävät tietyt hyvää mainetta, taloudellista vakavaraisuutta ja ammatillista pätevyyttä koskevat vaatimukset,

asiakkaiden ja kolmansien osapuolten suojelemiseksi on tärkeää varmistaa, että rautatieyritysten vakuutukset ovat riittävät tai että ne ovat vastaavat järjestelyt korvausvelvollisuusriskien varalta,

tässä yhteydessä olisi myös käsiteltävä toimilupien peruuttamista määräajaksi tai kokonaan sekä väliaikaisten toimilupien myöntämistä,

rautatieyritysten on noudatettava myös rautatiepalvelujen käyttöä koskevia kansallisia ja yhteisön säännöksiä, joita on sovellettava ketään syrjimättä ja joiden tarkoituksena on varmistaa, että yritys voi harjoittaa toimintaansa turvallisesti tietyillä rataosuuksilla,

kansainvälisen rautatieliikenteen tehokkaan toiminnan varmistamiseksi on välttämätöntä, että rautatieyritykset noudattavat tällä alalla voimassa olevia sopimuksia, ja

lopuksi, rautatieyritysten toimilupien myöntämistä, ylläpitoa ja tarkistamista koskevien menettelyjen on oltava avoimuutta ja syrjimättömyyttä koskevien yleisten periaatteiden mukaisia,

ON ANTANUT TÄMÄN DIREKTIIVIN:

I OSA

Tarkoitus ja soveltamisala

1 artikla

1. Tämä direktiivi koskee yhteisöön sijoittautuneisiin tai sijoittautuviin sellaisiin rautatieyrityksiin sovellettavia toimilupien myöntämisestä, uudistamisesta tai tarkistami-

⁽¹⁾ EYVL N:o C 24, 28.1.1994, s. 2 ja EYVL N:o C 225, 13.8.1994, s. 9

⁽²⁾ lausunto annettu 14 päivänä syyskuuta 1994 (EYVL N:o C 393, 31.12.1994, s. 56)

⁽³⁾ Euroopan parlamentin lausunto, annettu 3 päivänä toukokuuta 1994 (EYVL N:o C 205, 27.5.1994, s. 38), neuvoston yhteinen kanta, vahvistettu 21 päivänä marraskuuta 1994 (EYVL N:o C 354, 13.12.1994, s. 11), ja Euroopan parlamentin päätös, tehty 14 päivänä maaliskuuta 1995 (EYVL N:o C 89, 10.4.1995, s. 30)

⁽⁴⁾ EYVL N:o L 237, 24.8.1991, s. 25

sesta koskevia arviointiperusteita, jotka yritykset tarjoavat direktiivin 91/440/ETY 10 artiklassa tarkoitettuja palveluja mainitun artiklan edellytysten mukaisesti.

2. Tätä direktiiviä ei sovelleta rautatieyrityksiin, joiden toiminta rajoittuu kaupunki-, esikaupunki- ja alueellisiin liikennepalveluihin.

Tätä direktiiviä ei liioin sovelleta rautatieyrityksiin ja kansainvälisiin ryhmittymiin, joiden toiminta rajoittuu sukkulaliikenteen palveluihin tieliikenteen ajoneuvojen kuljettamiseen Kanaalitunnelin kautta.

3. Toimilupa on voimassa koko yhteisön alueella.

2 artikla

Tässä direktiivissä tarkoitetaan:

- a) 'rautatieyrityksellä' jokaista yksityistä tai julkista yritystä, joka päätoimenaan tarjoaa rautateiden henkilö- ja/tai tavarankuljetuspalveluja ja joka on velvollinen huolehtimaan vetovoimasta,
- b) 'toimiluvalla' jäsenvaltion yritykselle myöntämää lupaa, jolla tunnustetaan sen oikeus toimia rautatieyrityksenä. Tämä toiminta-oikeus voidaan rajoittaa tietyn tyyppisten palvelujen tarjoamiseen,
- c) 'toimilupaviranomaisella' viranomaista, jonka tehtäväksi jäsenvaltio on määrännyt toimilupien myöntämisen.
- d) — 'kaupunki- ja esikaupunkiliikenteellä' liikennettä, jota hoidetaan kaupunkikeskuksen tai taajaman sekä tällaisen kaupunkikeskuksen tai taajaman ja ympäristöalueiden tarpeiden täyttämiseksi,
— 'alueellisella liikenteellä' liikennettä, jota hoidetaan alueen kuljetustarpeiden täydentämiseksi.

3 artikla

Kunkin jäsenvaltion on nimettävä toimilupien myöntämisestä ja tästä direktiivistä johtuvien velvollisuuksien toteuttamisesta vastaava viranomainen.

II OSA

Toimiluvan saamisen edellytykset

4 artikla

1. Rautatieyrityksellä on oikeus hakea toimilupaa siinä jäsenvaltiossa, johon se on sijoittautunut.

2. Jos yritys ei täytä tässä direktiivissä säädettyjä vaatimuksia, jäsenvaltiot eivät saa myöntää toimilupaa eivätkä pidentää niiden voimassaoloa.

3. Rautatieyritykset, jotka täyttävät tässä direktiivissä säädetty vaatimukset, ovat oikeutettuja saamaan toimiluvan.

4. Rautatieyrityksellä ei ole lupa harjoittaa tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvia rautatieliikenteen palveluja, jos sille ei ole myönnetty kyseisiin palveluihin soveltuvaa asianmukaista toimilupaa.

Kyseinen toimilupa ei kuitenkaan sellaisenaan oikeuta käyttämään rautateiden infrastruktuuria.

5 artikla

1. Rautatieyrityksen on voitava osoittaa asianomaisen jäsenvaltion toimilupaviranomaisille ennen toimintansa aloittamista, että se kykenee jatkuvasti täyttämään hyvää mainetta, taloudellista vakavaraisuutta ja ammatillista pätevyyttä koskevat vaatimukset sekä kattamaan 6—9 artiklassa tarkoitettua korvausvelvollisuutensa.

2. Toimilupaa hakevien yritysten on toimitettava kaikki 1 kohdan soveltamiseen tarvittavat tiedot.

6 artikla

Jäsenvaltioiden on määriteltävä hyvää mainetta koskevan vaatimuksen täyttymisen edellytykset varmistaakseen, että hakijana olevaa rautatieyritystä tai sen johtamisesta vastaavia henkilöitä:

- ei ole tuomittu vakavista rikoksista, mukaan lukien taloudellista laatua olevat rikkomukset;
- ei ole julistettu konkurssiin;
- ei ole tuomittu liikenteeseen sovellettavan erityislainsäädännön vakavista rikkomuksista;
- ei ole tuomittu vakavista tai toistuvista sosiaali- ja työlainsäädännön vaatimusten noudattamisen rikkomuksista, mukaan lukien työturvallisuus- ja terveyslainsäädännöstä johtuvat velvoitteet.

7 artikla

1. Taloudellista vakavaraisuutta koskevat vaatimukset täytetään, kun toimilupaa hakeva rautatieyritys voi osoittaa kykenevänsä vastaamaan kahden kuukauden ajan olemassa olevista ja mahdollisesti syntyvistä velvoitteistaan, jotka määritellään realististen oletusten perusteella.

2. Toimilupaa koskevassa hakemuksessa on 1 kohdan soveltamiseksi oltava ainakin liitteessä olevassa I osassa luetellut tiedot.

8 artikla

1. Ammatillista pätevyyttä koskevat vaatimukset täytetään kun:

- a) hakijana olevalla rautatieyrityksellä on tai vastaisuudessa on hallintorakenne, jolla on tarvittavat tiedot ja/tai kokemus turvallisen ja luotettavan hallinnan ja valvonnan harjoittamiseen toimiluvassa yksilöidyn toimintatyyppin osalta,
- b) sen turvallisuudesta vastaavalla henkilökunnalla, erityisesti kuljettajilla, on tehtäväalueellaan täysi pätevyys,
- c) sen henkilökunta, liikkuva kalusto ja organisaatio voivat taata korkean turvallisuustason sen tarjoamissa palveluissa.

2. Toimilupaa koskevassa hakemuksessa on 1 kohdan soveltamiseksi oltava ainakin liitteessä olevassa II osassa luetellut tiedot.

3. Kelpoisuutta koskevien vaatimusten täyttyminen on osoitettava asianmukaisin asiakirjoin.

9 artikla

Rautatieyrityksellä on oltava riittävät vakuutukset tai sen on tehtävä vastaavat järjestelyt kattaaakseen kansallisen ja kansainvälisen lainsäädännön mukaisesti korvausvelvollisuutensa onnettomuustilanteissa, erityisesti matkustajien, matkatavaroiden, rahdin, postin ja kolmansien osapuolten osalta.

III OSA**Toimiluvan voimassaolo****10 artikla**

1. Toimilupa on voimassa niin kauan kuin rautatieyritys täyttää tässä direktiivissä säädetyt velvollisuudet. Toimilupaviranomainen voi kuitenkin määrätä säännöllisestä enintään joka viides vuosi tapahtuvasta uudelleen tarkastelusta.

2. Toimilupaan voidaan sisällyttää erityismääräyksiä toimiluvan peruuttamista määräajaksi tai kokonaan.

11 artikla

1. Toimilupaviranomainen voi, jos on aihetta vakavasti epäillä, että rautatieyritys, jolle viranomainen on myöntänyt toimiluvan, ei täytä tämän direktiivin ja erityisesti sen 5 artiklan vaatimuksia, milloin tahansa tarkastaa, noudatetaanko mainittuja vaatimuksia.

Jos toimilupaviranomainen on vakuuttunut siitä, että rautatieyritys ei enää täytä direktiivissä, erityisesti sen 5 artiklassa säädettyjä vaatimuksia, sen on peruutettava toimilupa määräajaksi tai kokonaan.

2. Kun jäsenvaltion toimilupaviranomainen toteaa, että on syytä vakavasti epäillä, että rautatieyritys, jolle toisen jäsenvaltion toimilupaviranomainen on myöntänyt toimiluvan, ei enää täytä tämän direktiivin asettamia vaatimuksia, sen on viipymättä ilmoitettava asiasta jälkimmäiselle viranomaiselle.

3. Kun toimilupa peruutetaan määräajaksi tai kokonaan sen vuoksi, että taloudellista vakavaraisuutta koskevaa vaatimusta ei noudateta, toimilupaviranomainen voi myöntää väliaikaisen toimiluvan rautatieyrityksen uudelleenjärjestelyn ajaksi edellyttäen, että turvallisuutta ei vaaranneta, edellä sanotun kuitenkaan rajoittamatta 1 kohdan soveltamista. Väliaikainen toimilupa saa kuitenkin olla voimassa enintään kuusi kuukautta sen myöntämispäivästä.

4. Kun rautatieyritys on keskeyttänyt toimintansa kuudeksi kuukaudeksi tai ei ole aloittanut toimintaa kuuden kuukauden kuluttua toimiluvan myöntämisestä, toimilupaviranomainen voi päättää, että toimiluvasta on tehtävä uusi hakemus tai sitä on lykättävä.

Rautatieyritys voi pyytää toiminnan aloittamisen osalta, että, ottaen huomioon tarjottavien palvelujen erityinen luonne, vahvistetaan pidempi määräaika.

5. Jos rautatieyrityksen oikeudellinen asema muuttuu, erityisesti kun kyseessä on fuusio tai yritysvaltaus, toimilupaviranomainen voi päättää, että toimiluvasta on tehtävä uusi hakemus hyväksymistä varten. Kyseinen rautatieyritys voi jatkaa toimintaansa, jollei toimilupaviranomainen päättä, että turvallisuus vaarantuu; tässä tapauksessa päätös on perusteltava.

6. Jos rautatieyritys aikoo muuttaa tai laajentaa toimintaansa merkittävästi, sen toimilupa on alistettava uudelleen toimilupaviranomaiselle uudelleen tutkittavaksi.

7. Toimilupaviranomainen ei saa antaa rautatieyrityksen säilyttää toimilupaansa, jos yhtiö on haettu konkurssiin tai jos sitä vastaan on aloitettu vastaavanlainen menettely ja jos viranomainen on vakuuttunut siitä, että tyydyttävään taloudelliseen uudelleenjärjestelyyn ei ole realistisia mahdollisuuksia kohtuullisessa ajassa.

8. Kun toimilupaviranomainen peruuttaa toimiluvan määräajaksi tai kokonaan tai tarkistaa toimilupaa, asianomaisen jäsenvaltion on ilmoitettava siitä viipymättä komissiolle. Komissio ilmoittaa asiasta edelleen muille jäsenvaltioille.

12 artikla

Rautatieyrityksen on tässä direktiivissä vahvistettujen vaatimusten lisäksi noudatettava yhteisön lainsäädännön mukaisen kansallisen lainsäädännön säännöksiä, joita on sovellettava ketään syrjimättä, erityisesti:

- rautatieliikenteen palveluja koskevia erityisiä teknisiä ja toimintaa koskevia vaatimuksia,
- henkilökuntaan, liikkuvaan kalustoon ja yhtiön sisäiseen organisaatioon sovellettavia turvallisuutta koskevia vaatimuksia,
- terveyttä, turvallisuutta, sosiaalisia oloja sekä työntekijöiden ja kuluttajien oikeuksia koskevia määräyksiä.

13 artikla

Rautatieyritysten on noudatettava kansainväliseen rautatieliikenteeseen sovellettavia siinä jäsenvaltiossa voimassa olevia sopimuksia, jossa ne toimivat.

IV OSA

Siirtymäsäännös*14 artikla*

Rautatieyrityksille, jotka hoitavat rautatieliikennettä 16 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuna päivänä, jolla direktiivin säännökset saatetaan osaksi kansallista lainsäädäntöä, myönnetään kahdentoista kuukauden siirtymäkausi tämän direktiivin säännösten noudattamisen mahdollistamiseksi. Siirtymäkausi ei koske säännöksiä, jotka saattaisivat vaikuttaa rautatieliikenteen turvallisuuteen.

V OSA

Loppusäännökset*15 artikla*

1. Asianomaisten jäsenvaltioiden on julkistettava toimilupien myöntämisessä noudatettavat menettelytavat ja ilmoitettava siitä komissiolle.

2. Toimilupaviranomaisen on tehtävä päätös hakemuksesta ottaen huomioon kaikki saatavilla olevat tiedot mahdollisimman nopeasti ja viimeistään kolmen kuukauden kuluttua kaikkien asiaankuuluvien tietojen ja erityisesti liitteessä lueteltujen tietojen toimittamisesta. Viranomaisen on annettava päätös tiedoksi hakijana olevalle rautatieyritykselle. Hylkäävä päätös on perusteltava.

3. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että tuomioistuin voi tarkastaa toimilupaviranomaisen päätökset.

16 artikla

1. Komissio antaa kahden vuoden kuluttua tämän direktiivin täytäntöönpanosta neuvostolle kertomuksen direktiivin soveltamisesta tarvittaessa siihen liitettyine ehdotuksineen yhteisön jatkotoimista, erityisesti siitä, onko mahdollista laajentaa direktiivin soveltamisalaa.

2. Jäsenvaltioiden on annettava tämän direktiivin noudattamiseksi tarvittavat lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset kahden vuoden kuluessa tämän direktiivin voimaantulosta. Niiden on ilmoitettava tästä viipymättä komissiolle.

3. Edellä 2 kohdassa tarkoitetuissa jäsenvaltioiden antamissa säädöksissä on viitattava tähän direktiiviin tai siihen on liitettävä tällainen viittaus kun ne virallisesti julkaistaan. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viitaukset tehdään.

17 artikla

Tämä direktiivi tulee voimaan päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*.

18 artikla

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Luxemburgissa 19 päivänä kesäkuuta 1995.

Neuvoston puolesta

B. PONS

Puheenjohtaja

*LIITE***I Tiedot, joista säädetään 7 artiklan 2 kohdassa**

1. Taloudellinen vakavaraisuus tutkitaan yhtiön vuotuisten tilien, tai mikäli hakijalle ei ole mahdollista esittää vuotuisia tilejä, taseen perusteella. Tarkempia tietoja tätä tutkintaa varten on toimitettava erityisesti seuraavista seikoista:
  - a) käytettävissä olevat varat, mukaan lukien pankkitalletukset, luvattu tilinylitysvara ja lainat;
  - b) vakuutena käytettävissä olevat varat ja omaisuus;
  - c) käyttöpääoma;
  - d) toiminnasta välttämättä johtuvat menot, mukaan lukien kulkuneuvojen, maa-alueiden, rakennusten, rakennelmien ja liikkuvan kaluston hankinnasta johtuvat menot ja niitä koskevat maksut;
  - e) yhtiön omaisuudesta aiheutuvat menot.
2. Hakijan ei katsota olevan taloudellisesti vakavarainen, jos yhtiön toiminnasta on aiheutunut huomattavia vero- tai sosiaalimaksurästejä.
3. Viranomainen voi erityisesti vaatia asiantuntijakertomuksen toimittamista sekä pankin, julkisen luottolaitoksen, kirjanpitäjän tai tilintarkastajan laatimien aiheellisten asiakirjojen toimittamista. Näissä asiakirjoissa on oltava 1 kohdassa tarkoitettuja kysymyksiä koskevia tietoja.

II Tiedot, joita tarkoitetaan 8 artiklan 2 kohdassa

1. Tiedot liikkuvan kaluston ominaispiirteistä ja ylläpidosta, erityisesti turvallisuusvaatimusten osalta.
  2. Tiedot turvallisuudesta vastaavan henkilökunnan pätevyyydestä ja tiedot henkilökunnan ammatillisesta koulutuksesta.
-